



PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi
PARADOKS Economics, Sociology and Policy Journal

Küreselleşmeye Karşı Yereli Koruma Çabası: Sakin Şehirler

*Striving To Protect The Localities Against Globalization:
Cittaslow*

Eylül BAYRAKTAR

Arş.Gör., Yeditepe Üniversitesi, KamuYönetimiBölümü,

Kübra ÖZTÜRK

Arş.Gör., Marmara Üniversitesi, AB SiyasetiveUluslararasıİlişkiler A.B.D.

Mustafa KOCAOĞLU

Yrd.Doç.Dr., Ahi Evran Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve KamuYönetimiBölümü

Editör/Editor-in-Chief

Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN

Editör Yardımcıları/Co-Editors

Doç.Dr.Sema AY

Dr.Hilal YILDIRIR KESER

Uygulama/Design

Dr.Yusuf Budak

**Tarandığımız Indexler /
Indexes**



Dergide yayınlanan yazılardaki görüşler ve bu konudaki sorumluluk yazarlarına aittir. Yayınlanan eserlerde yer alan tüm içerik kaynak gösterilmeden kullanılamaz. All the opinions written in articles are under responsibilities of the authors. None of the contents published cannot be used without being cited.

Yayın ve Danışma Kurulu / Publishing and Advisory Committee

Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr.Marijan CINGULA (University of Zagreb)
Prof.Dr.Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)
Prof.Dr.R.Cengiz DERDİMAN (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Sema AY (Uludağ Üniversitesi)
Assoc.Prof.Dr.Mariah EHMKE (University of Wyoming)
Assoc.Prof.Dr.Ausra REPECKIENE (Kaunas University)
Assoc.Prof.Dr. Cecilia RABONTU (University "Constantin Brancusi" of TgJiu)
Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Emine KOBAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç.Dr.Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)
Doç.Dr.Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)
Dr.Zerrin FIRAT (Uludağ Üniversitesi)
Dr.Murat GENÇ (Otago University)
Dr.Hilal YILDIRIR KESER (Uludağ Üniversitesi)

Hakem Kurulu / Referee Committee

Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr.Marijan CINGULA (University of Zagreb)
Prof.Dr.Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)
Prof.Dr.Mehmet Sami DENKER (Dumlupınar Üniversitesi)
Prof.Dr.R.Cengiz DERDİMAN (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Zeynel DİNLER (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Hasan ERTÜRK (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Bülent GÜNŞOY (Anadolu Üniversitesi)
Prof.Dr.Sait KAYGUSUZ (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Bekir PARLAK (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Ali Yaşar SARIBAY (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Şaban SİTEMBÖLÜKBAŞI (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof.Dr.Abdülkadir ŞENKAL (Kocaeli Üniversitesi)
Prof.Dr.Veli URHAN (Gazi Üniversitesi)
Prof.Dr.Üğür YOZGAT (Marmara Üniversitesi)
Doç.Dr.Sema AY (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Hakan ALTINTAŞ (Sütçü İmam Üniversitesi)
Doç.Dr.Hamza ATEŞ (Kocaeli Üniversitesi)
Doç.Dr.Canan CEYLAN (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Kenan DAĞCI (Yalova Üniversitesi)
Doç.Dr.Kemal DEĞER (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Doç.Dr.Kadir Yasin ERYİĞİT (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Ömer İŞCAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Vedat KAYA (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Emine KOBAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç.Dr.Burcu KÜMBÜL GÜLER (Kocaeli Üniversitesi)
Doç.Dr.Veli Özer ÖZBEK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç.Dr.Serap PALAZ (Balıkesir Üniversitesi)
Assoc.Prof.Dr. Cecilia RABONTU (University "Constantin Brancusi" of TgJiu)
Assoc.Prof.Dr.Ausra REPECKIENE (Kaunas University)
Doç.Dr.Abdülkadir ŞENKAL (Kocaeli Üniversitesi)
Doç.Dr.Sevtap ÜNAL (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Sevda YAPRAKLI (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Gözde YILMAZ (Marmara Üniversitesi)
Doç.Dr.Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Aybeniz AKDENİZ AR (Balıkesir Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Doğan BIÇKI (Muğla Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Cantürk CANER (Dumlupınar Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Ceyda ÖZSOY (Anadolu Üniversitesi)
Dr.Murat GENÇ (Otago University)



PARADOKS
Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi

PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi
PARADOKS Economics, Sociology and Policy Journal

**KÜRESELLEŞMEYE KARŞI YERELİ KORUMA ÇABASI: SAKİN
ŞEHİRLER**

*STRIVING TO PROTECT THE LOCALITIES AGAINST
GLOBALIZATION: CITTASLOW*

Eylül BAYRAKTAR

Arş.Gör., Yeditepe Üniversitesi, KamuYönetimiBölümü,

Kübra ÖZTÜRK

Arş.Gör., Marmara Üniversitesi, AB SiyasetiveUluslararasıİlişkiler A.B.D.

Mustafa KOCAOĞLU

Yrd.Doç.Dr., Ahi Evran Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve KamuYönetimiBölümü

Aralık / December 2016, Cilt/Vol: 11, Özel Sayı/Special Issue, Page: 66-84
ISSN: 1305-7979

KÜRESELLEŞMEYE KARŞI YERELİ KORUMA ÇABASI: SAKİN ŞEHİRLER*

STRIVING TO PROTECT THE LOCALITIES AGAINST GLOBALIZATION: CITTASLOW

Eylül BAYRAKTAR

Arş.Gör., Yeditepe Üniversitesi, KamuYönetimiBölümü,

Kübra ÖZTÜRK

Arş.Gör., Marmara Üniversitesi, AB SiyasetiveUluslararasıİlişkiler A.B.D.

Mustafa KOCAOĞLU

Yrd.Doç.Dr., Ahi Evran Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve KamuYönetimiBölümü

ÖZET

Kalabalık ve tek tip şehirleşmeye tepki olarak 1999 yılında İtalya’da ortaya çıkan sakin şehir hareketi, 30 ülkede 222 üyeye ulaşmıştır. Sakin şehir hareketi, kentlerin kendine has özelliklerinin korunarak devam ettirilmesi ve aynı zamanda yerel halkın karar alma mekanizmalarında etkin rol oynaması ile kendi yaşam biçimini belirleyerek korumasını amaçlamaktadır.

Hareket, turizm, çevre, kalkınma ve kentsel politika alanları gibi pek çok alanda kriterler belirleyerek “kentlerin öze dönüşü” ne vurgu yapmaktadır. Hızlanan yaşam temposunun aynı zamanda monotonlaşması ve tek tipleşmesiyle birlikte insanlar kaçış noktaları aramaya başlamışlardır. Bu kaçış noktalarının birisi de sakin şehirlerdir. İnsanlar, büyük şehirlerden sakin şehirlere sadece tatil amaçlı değil, artık kalıcı yerleşme amacıyla da göç etme arzusu içindedirler. Bu durum bir “öze dönüş” süreci olarak ifade edilebilirken, aynı zamanda sanayinin ve tarımsal faaliyetlerin hatta turizmin iç içe olduğu sentez bir kent yapısını ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada ise, tek tipleşme ve küreselleşmenin yereldeki, kent ve kent yaşamı üzerindeki etkileri analiz edilirken, sakin şehirlerin insanları çeken özellikleri vurgulanacaktır. Ayrıca, sakin şehirlerin ortaya çıkışları, ülkelere yayılış süreci ile Türkiye’deki sakin şehirler çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Sakin Şehirler, Küreselleşme, Antik Çağ, Sanayi Devrimi

ABSTRACT:

The movement of “Cittaslow”, which arose in Italy as a reaction to crowded and standardized urbanization in 1999, has now reached 222 members in 30 countries. The movement of cittaslow aims to protect and sustain the characteristics of cities that are peculiar to them, and also by determining their own lifestyles, to play a significant role in the decision-making mechanisms of local people.

Identifying criteria in many fields like movement, tourism, environment, development and urban policies, it lays an emphasis on “returning back to the basics of cities”. With the fast pace of life together with its monotonous and uniform style, people have started to become in search of places to escape. One of those points of escape is Slow Cities (Cittaslow). People now have the desire to go to these silent cities not only for the purpose of holidays but also to live there permanently. While this can be described as a kind of “going back to basics” process on one hand, it has also created a synthesized type of city where tourism is intertwined with industry and agricultural activities.

* Bu makale, 26-27 Mayıs 2016 tarihlerinde Bursa’da gerçekleştirilen “Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu”nda sunulan bildirinin güncellenmiş ve yeniden düzenlenmiş halidir.

In this study, the influence of standardization and globalization on local towns and their townfolk will be analyzed and the features of these towns that attract so many people will be accentuated. Besides, this study will also cover the issues of the appearance of slow cities, their proliferation in countries and the slow cities in Turkey.

Key Words: *City, Slow Cities (Cittaslow), Globalization, Antique Age, Industrial Revolution*

1.GİRİŞ

Son otuz yılda ulus devlet sınırlarını aşan ve toplumları dönüştüren en önemli etken olarak kabul edilen küreselleşme olgusu kentleri ve kent yaşamını da önemli biçimde etkilemiştir (Alptekin, 2012: 108-114). Öte yandan küreselleşme sürecine paralel olarak yerelleşme eğilimleri de artış göstermiştir. Yerelleşme süreci, küreselleşmenin yarattığı tek tip ve merkezîyetçi yapılanmanın karşısında yerel kimliklerin yeniden üretilmesini ifade eder. Bu çerçevede “yerellik” yeniden şekillenirken, kentler ve dolayısıyla yerel yönetimler, yeni işlevler kazanmaktadır (Habitat II’ye Giderken, 1996: 188).

Kent ve kentli yaşamı üzerinde küreselleşmenin en temel etkileri; zengin ve yoksul arasındaki uçurumun daha da artması, tüketim kültürünün yaygınlaşması, tek tip kültür ve yaşam tarzının ortaya çıkması, toplumlar arasındaki farkların azalması ve sosyal kutuplaşma olarak karşımıza çıkmaktadır (Yaylı, 2012: 341). Tek tip yaşam biçimi ile aynı tarzda beslenen, aynı tarzda giyinen toplumlar oluşmaktadır. Meydana gelen tek tip kültür ise, ulusal değerlerle birlikte yerel değerlerin de önemsiz hale geldiği bir durum oluşturmuştur. Öte yandan küreselleşme tüketim toplumları meydana getirmiş, insanlar tüketim çılgınlığına kapılmıştır. Kentlere yayılan küresel kültür, yerel kültür üzerinde önemli ölçüde baskın hale gelmiştir ve artık kentlerde yaşayan bireyler birbirine benzemektedir (Sarioğlu, 2005: 38; Karakurt Tosun, 2010).

İşte bu durum içinde, küreselleşmenin kentler üzerinde meydana getirdiği bu etkileri ortadan kaldırmak; kısacası küresel kültür karşısında yerel değerleri korumak, insanları üretime teşvik etmek ve kent yaşamında sürdürülebilirliği sağlamak gibi amaçlarla “sakin şehir hareketi” ortaya çıkmıştır. 1990’ların sonunda İtalya’da ortaya çıkan hareket bugün dünyanın dört bir yanında üyesi olan bir belediyeler birliği halini almıştır.

Sakin şehirlerin, Türkiye’deki ve dünyadaki bu kentler için yerel kimliğin güçlenmesi, yerel değerlerin ön plana çıkarılması, yerel ekonominin canlanması, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının teşvik edilmesi gibi pek çok kazanım sağladığını söylemek mümkündür. Ayrıca yerel ve ulusal düzeyde de uzun vadeli pek çok katkısı olmaktadır. (Topal vd., 2016: 1422)

Bu çalışmada ise öncelikle tarihsel süreç içerisinde sakin şehir hareketinin gelişimi anlatılmaya çalışılacaktır. Bu yapılırken sakin şehir hareketinin ortaya çıkış serüveni, sakin şehir olma kriterleri, oluşan politikalar ve Sakin Şehirler Birliği'ne üyelik süreci ekseninde ifade edilecektir. İkinci bölümde ise dünyada ve Türkiye'de sakin kent örneklerine yer verilecek ve birinci bölümde belirtilen kriterler temel alınarak özellikleri açıklanacaktır.

2.SAKİN ŞEHİR HAREKETİNİN GELİŞİMİ

İtalya'nın Greve in Chianti kentinde 1999 yılında kurulan "Cittaslow", dünyanın dört bir yanından üyesi bulunan bir uluslararası belediyeler birliğidir."Cittaslow" kelimesi, İtalyanca bir kelime olan ve "Şehir" anlamına gelen "Citta" ile İngilizce bir kelime olan ve "Yavaş" anlamında kullanılan "Slow" kelimelerinin bir araya gelmesinden oluşmuştur. Türkçe literatürde Cittaslow karşılığı olarak "Yavaş Şehir" ya da "Sakin Şehir" kullanılmaktadır. Bu makalede ise "Sakin Şehir" kullanımı tercih edilmiştir. Sakin Şehir Birliği'nin oluşmasına öncülük eden felsefe, "SlowFood" felsefesidir. Bu nedenle de Sakin Şehir Hareketi'nin nasıl ortaya çıktığı konusuna açıklık getirebilmek için ilk önce, hareketin temelinde yatan "SlowFood" felsefesini açıklamak gerekecektir.

2.1. Slow Food (Yavaş Yemek) Hareketi

SlowFood Hareketi kaynağını, Carlo Petrini öncülüğündeki bir grup aktivist tarafından, 1986 yılında, Roma'da İspanyol Merdivenleri'ndekiMcDonalds açılışı esnasında yapılan protestodan almıştır. Grup, bu mekanın meydanın estetiğini bozduğunu ve İtalyan yemek ve beslenme kültürüne zarar verdiğini öne sürmüştür. (Sırım, 2012: 121).

[†]SlowFood, yerel yemek kültürlerinin ve geleneklerinin yok olmasını önlemek, hızlı yaşama karşı koymak, insanların yedikleri yiyeceklerin nereden geldiği, nasıl yapıldığı konusuna ilgilerinin azalması durumuna karşı mücadele etmek gibi amaçlarla ortaya çıkmış küresel bir harekettir. SlowFood Birliği 1989 yılında 15 ülkenin Paris'te "SlowFood Manifestosu"nu imzalaması ile resmiyet kazanmıştır.

Bu sorundan hareketle Slow Food hareketinin felsefesi 3 temel ilkeye dayandırılır:

- Good: Kaliteli, lezzetli ve sağlıklı gıda
- Clean: Çevre dostu üretim (Tarımsal sanayide üretim zincirinin her aşaması; ekosistemi ve biyolojik çeşitlilik ile üretici ve tüketicuyu korumalıdır.)
- Fair: Tüketiciler için erişilebilir fiyatlar, üreticiler içinse adil koşullar ve ödeme.

[†]<http://www.slowfood.com/international/1/about-us>, 05.03.2015.

Söz konusu ilkeler doğrultusunda “Yavaş Yemek” tanımı şu şekilde yapılmaktadır: “İyi gıda (good) + temiz gıda (clean) + adil gıda (fair) = sürdürülebilir kaliteli gıda” (Günerhan, Erdem ve Günerhan; 2010: 33).

Yerel yemek ve gıda kültürünü ön plana çıkartan SlowFood felsefesi, sakin şehir hareketine temel oluşturmuş, küreselleşmenin yarattığı tek tipleşmenin önüne geçmek ve tehlikeye düşürdüğü yerel özelliklerin korunmasını sağlamak üzere Sakin Şehir Belediyeler Birliği kurulmuştur.

2.2.Sakin Şehir Hareketinin Ortaya Çıkışı

1999 yılında İtalya’da, Greve in Chianti Belediye Başkanı Paolo Saturnini öncülüğünde başlayan Sakin Şehir Hareketi, kentlerde yaşam kalitesini arttırarak kentlerin kendi yerel kimliklerini öne çıkarttıkları bir kalkınma modeli ortaya koymaktadır. Hareket kısa sürede Bra, Orvieto ve Positano Belediye Başkanları ile SlowFood Başkanı (Güney Ege Kalkınma Ajansı CittaSlow Bilgi Notu, 5) tarafından destek bulmuştur.

Sakin Şehir Hareket’i tıpkı SlowFood hareketi gibi, küreselleşmenin getirdiği tek tipleşmenin önüne geçebilmek, kaybolmaya yüz tutmuş yerel değerleri korumak ve gelecek nesillere aktarabilmek adına kentleri insanca yaşanabilir hale getirmeyi amaçlar.

Sakin Şehir Hareketi’ni temsilen logo olarak “salyangoz” tercih edilmiştir. Burada, harekete kaynaklık eden “yavaşlık” ifadesini, salyangozla bulmuştur. Böylece sakin şehirler, yavaşlığa ve doğanın önemine vurgu yapar (Tosun, 2013: 227).

Cittaslow International Charter/Charter Document’e göre sakin şehir (Cittaslow International Charter, 21):

- Bölgenin ve kent dokusunun karakteristik özelliklerini korumayı ve geliştirmeyi amaçlayan, öncelikle geri kazanım tekniklerini değerlendiren bir çevre politikasının uygulandığı,
- Toprağın işgaline neden olmayan, onu değerli kılan fonksiyonel bir alt yapı politikasının uygulandığı,
- Çevre ve kent dokusunun niteliğini arttırmayı hedefleyen teknolojilerin kullanıldığı,
- Doğal teknikler yoluyla ve çevre ile uyumlu üretimi ve gıda ürünlerinin kullanımını teşvik eden,
- Köklerini, koruma altında olan kültür ve geleneklerden alan yerli üretimin olduğu ve tüketici-üretici arasında direkt iletişim kurmayı sağlayan organizasyonlar & alanlar yaratan,
- Konukseverliğin niteliğinin; toplum ve onun özellikleri ile gerçek, anlık iletişim yoluyla geliştirildiği,

- Vatandaşlar üzerinde sakin şehirde yaşamının farkındalığının geliştirilmesi, sistemli bir tat eğitime giriş yoluyla dünya gençliğine ve okula verilen özel bir önem ile sağlandığı şehirlerdir.

Yukarıda anlatılanlardan yola çıkarak Sakin Şehir Hareketinin ortaya çıkma nedenleri şunlardır:

- Şehirlerin, küreselleşmenin yarattığı birbirinin aynısı şehirler arasından, farklı özelliklerini ortaya çıkartarak farklılaşması,
- Şehirlerin, yerel özelliklerinin neler olduğunu ortaya koyarak, bunlar arasından kendisini dünya sahnesinde farklı bir yere oturtabilecek özellikleri ön plana çıkartıp, bunu geliştirecek stratejiler üzerine odaklanmasını sağlamak,
- İnsanın insanca yaşayabileceği mekanlar oluşturmak,
- Kaybolmaya yüz tutmuş yerel değerleri koruma altına alarak bunları gelecek nesillere aktarmak,
- Belediyelerin sürdürülebilir yerel kalkınmayı benimseyerek buna yönelik politikalar üretmesini sağlamak,
- Yerel üreticiyi ve tüketiciyi korumak,
- Sürdürülebilir kentler için belediye politikalarının çevreye duyarlı politikalar haline gelmesini sağlamak,
- Beton yığını haline gelen kentleri yeşil alanlara kavuşturmak, tehlike altında olan yeşil alanları ise koruma altına almak,
- Çevre dostu kentler meydana getirmek...

Kısacası Sakin Şehir Hareketi, küreselleşme ve özellikle onunla yayılan tüketim toplumuna doğru dönüşümün sebep olduğu aynılaştırma ve yerel kimliğin üst potada eritilmesi dolayısıyla ortaya çıkan “homojenleşme” durumuna karşı bir başkaldırı olarak, içinde bulunduğumuz 2000’li yıllarda dünyanın çeşitli kentlerinde giderek yaygınlaşmaktadır (Tosun, 2013: 223).

2.3. Sakin Şehir Kriterleri

Çevre politikasından alt yapı politikasına, kentsel kaliteden yerel üretime, misafirperverlikten farkındalığa kadar birçok alanda kriter belirlemiş olan birlik, üyelik için belediyeleri bu kriterler üzerinden değerlendirmektedir. Belirlenen kriterler yanında, aday şehrin nüfusunun 50.000’in altında olması şartı aranmaktadır.[‡]Sakin Şehir Belediyeler Birliği üyelik kriterleri aşağıdaki gibidir:

2.3.1. Çevre Politikaları

- Hava temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi*
- Su temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi *

[‡]http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1549, 02.04.2015.

- Halkın içme suyu tüketiminin ulusal ortalamayla karşılaştırılması
- Kentsel katı atıkların ayrıştırılarak toplanması*
- Endüstriyel ve evsel kompostlamanın desteklenmesi
- Kentsel ya da toplu kanalizasyon için atık su arıtma tesisinin bulunması*
- Binalarda ve kamu kullanım alanlarında enerji tasarrufu
- Kamunun yenilebilir enerji kaynaklarından enerji üretimi
- Görsel kirliliğin ve trafik gürültüsünün azaltılması
- Kamusal ışık kirliliğinin azaltılması*
- Hane başına düşen elektrik enerjisi tüketimi
- Biyoçeşitliliğin korunması

2.3.2. Alt Yapı Politikaları

- Kamu binalarına bağlı verimli bisiklet yolları
- Mevcut bisiklet yollarının araç yollarıyla kilometre üzerinden karşılaştırılması*
- Metro ve otobüs durakları gibi aktarma merkezlerinde bisiklet park yerleri
- Özel taşıt kullanımına alternatif olarak eko ulaşım planlanması (Elektrikli otobüs gibi)*
- Engellilere yönelik mimari engellerin kaldırılması*
- Aile hayatı ve hamile kadınlar için girişimler (Özel otopark yeri ayrılması gibi)*
- Sağlık hizmetlerine onaylanmış ulaşılabilirlik
- Kent merkezlerinde malların sürdürülebilir dağıtımı (Dağıtım için kirlilik yaratmayan taşıtların tercih edilmesi)
- Şehir dışında çalışan şehir sakinlerinin oranı*

2.3.3. Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları

- Kentin direnci için planlama
- Kente ait değerlerin iyileştirilmesi, kent merkezlerinin ve kamu binalarının değerlerinin artırılması için programlar*
- Verimli bitkiler ve meyve ağaçları kullanılarak sosyal yeşil alanların iyileştirilmesi ve/veya oluşturulması
- Kentsel yaşanabilirliğin artırılması
- Marjinal alanların tekrar değerlendirilip kullanılması*
- Vatandaşlara ve turistlere yönelik interaktif hizmetlerin geliştirilmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanılması*

- Sürdürülebilir mimari için hizmet masası oluşturulması*
- Kentin internet ağına sahip olması*
- Kirleticilerin izlenmesi ve azaltılması*
- Tele çalışmanın geliştirilmesi
- Kişisel sürdürülebilir kentsel planlanmanın teşviki*
- Sosyal altyapıyı desteklemek
- Kamusal sürdürülebilir kentsel planlamanın teşviki
- Kent içindeki kullanışlı yeşil alanların verimli bitkiler ile değerlendirilmesi
- Yerel ürünlerin ticarileşmesi için alanların yaratılması*
- Atölyelerin korunması ve değerlerinin arttırılması – doğal/yerel alışveriş merkezlerinin yaratılması*
- Yeşil alanlarda kullanılan beton miktarı

2.3.4. Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkarlara Yönelik Politikalar

- Agro-ekolojinin geliştirilmesi
- El yapımı ve etiketli veya markalı esnaf/sanatkâr ürünlerinin korunması*
- Geleneksel iş tekniklerinin ve zanaatların değerinin arttırılması*
- Kırsal bölgede yaşayanların hizmetlere erişimini arttırarak kırsal bölgelerin değerini arttırmak*
- Kamuya ait restoranlarda (okul kantinleri, aş evleri vb) yerel, mümkünse organik ürünlerin kullanılması*
- Kişisel kullanımda ve yemek sektöründe tat eğitimlerinin verilmesi ve mümkünse organik yerel ürünlerin kullanılmasının teşvik edilmesi*
- Yerel ve geleneksel kültürel etkinliklerin korunması ve değerlerinin arttırılması*
- Otel kapasitelerin arttırılması*
- Tarımda GDO kullanımının yasaklanması
- Önceden tarım için kullanılmış alanların kullanımını hakkındaki imar planları için yeni fikirlerin varlığı

2.3.5. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar

- İyi karşılama*
- Esnafın ve operatörlerin farkındalıklarını arttırmak*
- Yavaş güzergahların mevcut olması

• Önemli yönetsel kararlara tabandan tavana katılım sürecini sağlayacak aktif tekniklerin benimsenmesi

- Eğitimciler, yöneticiler ve çalışanların Sakin Şehir temaları hakkında sürekli eğitim görmesi
- Sağlık eğitimleri
- Yöre halkına Sakin Şehirlerin anlamı hakkında sistematik ve kalıcı eğitim vermek*
- Sakin Şehirler üzerine yerel yönetim ile çalışan derneklerin aktif varlığı
- Sakin Şehir kampanyalarının desteklenmesi*
- Sakin Şehir logosunun internet sayfasında ve antetli kağıt üzerinde kullanımı*

2.3.6. Sosyal Uyum

- Azınlıklara yönelik ayrımcılığa karşı çalışmalar
- Farklı etnik kökene sahip insanların aynı mahallede yaşamaları
- Engelli kişilerin entegrasyonu
- Çocuk bakımının desteklenmesi
- Genç neslin istihdam durumu
- Yoksulluk
- Toplumsal ortaklıklar/sivil toplum kuruluşların mevcudiyeti
- Farklı kültürlerin entegrasyonu
- Politikaya katılım
- Belediyenin kamu konut yatırım

2.3.7. Ortaklıklar

- SlowFood aktiviteleri ve kampanyaları için destek...
- Doğal ve geleneksel yiyecekleri SlowFood veya diğer kurumlar ile desteklemek...
- Eşleştirme projelerini desteklemek ve geliştirmekte olan ülkelerin Sakin Şehir ve SlowFood felsefelerinin yayılmasını da sağlayacak şekilde gelişmeleri için işbirliği yapmak...

Kriterlerden (*) ile gösterilmiş olanlar zorunlu kriterler olup, bunlar aday şehir tarafından gerçekleştirilmesi zorunlu olan kriterlerdir. Aday kentin üyeliğinin kabulü için, bu kriterler doğrultusunda yapmış olduğu çalışmalar dikkate alınarak hesaplanan puanın en az 50 olması gerekmektedir. Birliğin belirlediği tüm bu kriterlere, ulusal sakin şehir ağı da kendi belirledikleri ulusal kriterleri, başlığın puan değerinin %20'sini geçmeyecek şekilde, ekleyebilecektir.

2.4.Sakin Şehirler Birliği'ne Üyelik Süreci

[§]Birliğe üye olmak isteyen belediye ilk olarak, Uluslararası Sakin Şehir Birliği Başkanlığına hitaben, şehrin tanıtımını, başvuru sebep ve gerekçelerini, sakin şehir kriterlerinden sahip oldukları kriterler ve bu çerçevede yürüttüğü çalışmaları içeren başvuru mektubunu göndermesi gerekmektedir. Başvuru mektubu, ulusal sakin şehir merkezinde ön değerlendirmeye tabi tutulur ve sonucun olumlu olması durumunda başvuru mektubu kabul edilmiş olur. Zorunlu olmamakla beraber, aday belediye halka sakin şehir felsefesini ve adaylık amacını anlatan bir bilgilendirme toplantısı düzenleyebilir ve bu toplantıları gerekli gördüğü sürece tekrarlayabilir. Söz konusu toplantıda ulusal sakin şehir koordinatörlüğü de sunum yapabilecektir. Dördüncü aşamada ise, aday belediye sakin şehir kriterlerine yönelik yapılan çalışmaları belgeleyen başvuru dosyasını hazırlayarak ulusal sakin şehir koordinatörlüğüne teslim edecektir. Söz konusu dosyaya, kentteki SlowFood Birliği'nden (kentte yoksa en yakın kentteki conviviumdan) alınan destek mektubu da eklenecektir. Başvuru dosyasının içeriğinin doğruluğu, koordinatörlük tarafından yerinde tespit edilecek ve son aşamada dosya değerlendirmesinin olumlu olması sonucunda dosya, genel merkeze teslim edilecek ve genel merkezin olumlu bulması durumunda da birliğin düzenlediği ilk uluslararası toplantıda üyelik ilan edilecektir.

3. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SAKİN ŞEHİRLER

Sakin Şehir Hareketi, bugün 30 ülkeye ulaşmıştır. 30 ülkede toplamda 222 üyeye ulaşan Sakin Şehirler Birliği, her yıl bünyesine katılan yeni üyeler ile birlikte, küreselleşmenin meydana getirdiği hızlı hayata karşı mücadele etmektedir.

Sakin Şehirler Birliği'ne katılan ilk üyelerden olan İtalyan şehirleri Bra, Positano ve Orvieto'nun özelliklerine bakılacak olursa (<http://www.cittaslow.org>);

- **Bra:** Sakin Şehirler Birliği'nin kurucu üyelerinden birisi olan Bra, yaklaşık 30.000 nüfuslu, gastronomik özellikleri ile öne çıkan bir İtalyan şehridir. Şarap, yer mantarı ve peyniri ile ünlüdür. Piedmontese Barok Sanatı'nın ana merkezlerinden biridir. Gastronomi Bilimleri Akademisi'ne ve Uluslararası SlowFood Merkezi'ne ev sahipliği yapmaktadır.
- **Positano:** Positan 3.968 nüfuslu bir İtalyan sahil kasabasıdır. Yontma taş devrine kadar uzanan antropolojik yerleşmelere sahiptir. Ünlü bir turistik yer olan Positano, 19. Yüzyıldan beri bale, edebiyat, resim ve müzik dünyasına ait İtalyan ve yabancı sanatçıların kabul edildiği bir yer olmuştur.
- **Orvieto:** Orvieto, 21.000'den fazla nüfusa sahip olan bir İtalyan şehridir. Kent birçok kültürel, tiyatral, müzikal ve spor festivaline sahipliği yapmaktadır. Tarihi mekanların restore edilmesi ile

[§]http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1549, 03.04.2015

birlikte profesyonel ve akademik toplantılar için ideal bir yer haline gelmiştir. Şarabı ve naturel sızma zeytinyağı ile ünlüdür.

Türkiye Sakin Şehirler Birliği ile 2009 yılında İzmir Seferihisar Belediyesi'nin birliğe üyeliğinin kabulü ile tanışmıştır. Seferihisar Belediye Başkanı Tunç Soyer'in öncülüğünde benimsenen hareket birçok belediyenin dikkatini çekmiş ve bugün Türkiye'nin Sakin Şehirler Birliği'ndeki üye sayısı 11'e yükselmiştir. Türkiye'yi birlikte temsil eden üyeler sırasıyla Seferihisar, Gökçeada, Akyaka, Taraklı, Yenipazar, Yalvaç, Vize, Perşembe, Halfeti, Şavşat ve Uzundere'dir. Bunların yanında üyeliğe aday olmak için hazırlıklar yapan belediyeler de vardır.

Bunlar içerisinde öncü olması bakımından Seferihisar örneği daha ayrıntılı ele alınacak olup, diğer sakin şehirler hakkında da kısaca bilgi verilecektir.

3.1. Seferihisar

2009 yılında Sakin Şehirler Birliği'ne katılan Seferihisar, Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir'in 36.335 nüfuslu ilçesidir. Yenilenebilir enerji kaynakları bakımından da zengin olan ilçe; güneş, rüzgar ve jeotermal enerji kaynaklarına sahiptir.

**Sakin şehir kriterleri kapsamında Seferihisar Belediyesi'nin gerçekleştirdiği bazı projeler şunlardır:

- **Üretici Pazarları:** Yerel Üreticilerin aracısız bir şekilde tüketicilerle buluştuğu, yerel üretimi ve üreticiyi destekleme amacı taşıyan, haftada 2 gün kurulan pazarlardır.
- **Seferikart:** İhtiyaç sahibi vatandaşlara sağlanan bir destektir. Hem ihtiyaç sahibi kişilerin ihtiyaçlarının karşılanmasını hem de Seferihisar esnafına kazanç sağlamayı hedefliyor.
- **Seferihisarlılar Buluşması:** Yerel topluluk arasında uyum sağlamak ve farklı kültürleri bir araya getirmek amacıyla, Seferihisar'da bulunan ve farklı kültürlerden, yörelerden gelen insanların kendi kültürlerini tanıttıkları toplantılardır.
- **Doğa Okulu:** Hazır bilgiyi tüketmeyi değil, yeni bilgiyi üretmeyi hedefliyor. Bu okulda öğrenci-öğretmen karşılıklı etkileşim halinde birlikte üretiyor.
- **Sığacık Kaleiçi Sokak Sağlıklaştırma Projesi:** Sığacık sokakları ve evleri yenileniyor, alt yapı işleri yapılıyor.
- **E-Belediye:** Yerel halkın işlemlerini rahatça yapabilmesine imkan sağlanmaktadır.

**http://cittaslowturkiye.org/?page_id=1014, 04.04.2015.

- **Tohum Takas Şenliği ve Can Yücel Tohum Merkezi:** Tohum Yasası ile yerli tohum satışı yasaklanmış, bu durum yerli tohumların sürekliliğini tehlikeye atmıştır. Bu nedenle, yerel meyve-sebze üretiminde yerel tohumun kullanımının ve devamlılığının sağlanması için yerel halk ellerinde var olan tohumları, bu şenliklerde paylaşmaktadır. Şenliklerde paylaşılan tohumlar, Can Yücel tohum merkezinde fide haline getirildikten sonra ücretsiz olarak isteyenlere veriliyor.
- **Mandalina Üreticisini Destekleme:** Mandalinada marka olan Seferihisar'da mandalina üreticisinin desteklenmesi için, belediye tarafından mandalina üretici birliği kurulmuştur. Birliğin mandalina işletme tesisi bulunmaktadır. Yerel üreticiler birlikte hareket ederek ihracat yapmaktadır. Mandalina üretici birliğine ek olarak zeytin birliği de kurulmuştur. Enginar ve üzüm birliklerinin kurulması planlanmaktadır.
- **Görüntü Kirliliğinin Azaltılması:** Aşama aşama gerçekleştirilecek olan çalışmalar için ilk aşamada bir pilot bölge seçilmiş, burada esnaf tabelalarının tek tip olması sağlanmış, caddede güneş enerjili aydınlatma kullanılmış ve cadde üzerinde yer alan evlerin balkonlarına sardunyalı yerleştirilmiştir. Ayrıca, kaldırımlar genişletilmiş ve trafik azaltılmıştır.
- **Organik Tarımın Geliştirilmesi:** Üreticileri iyi tarım uygulamaları ile tanıştıran "Tarladan Sofraya İyi Tarım Projesi" Ege Üniversitesi, Seferihisar Belediyesi ve İzmir Kalkınma Ajansı ortaklığı ile gerçekleştirilmiştir. Burada amaç hem tüketicinin ne yediğini bilmesini hem de üreticinin kar elde etmesini sağlamak, yani hem üreticiyi hem de tüketiciyi korumak ve sürdürülebilir tarımsal üretimin uygulama alanlarının arttırılmasıdır.
- **Kadın Emeği Evleri:** 2010 tarihinde açılmış 2 adet kadın emeği evi bulunmakta olup bunlar, ekonomik olarak ailelerine bağımlı yaşayan kadınların bu durumdan kurtulmaları için, onlara meslek edindirmeyi ve topluma kazandırmayı hedeflemektedir.
- **Sürdürülebilir Balıkçılığın Geliştirilmesi Projesi:** AB Projesi kapsamında sakın şehir Pollica ile dayanışma sağlanarak, her iki sakın şehrin balıkçılıkla ilgili deneyimlerinin paylaşılması, balıkçılık konusunda AB standartlarına ulaşabilmek için eğitim alınması ve Seferihisar balıkçı kooperatiflerinin üretim ve pazarlama standartları ile kapasitelerinin arttırılması hedeflenmiştir.
- **Sefertası Lokantası:** Belediye, SlowFood felsefesine uygun olarak, yerel lezzetlerin sunulduğu bir lokanta açmıştır.
- **Okul Bahçeleri:** Okullarda oluşturulan sebze bahçeleri ile birlikte çocukların üretim yapmaları hedeflenmektedir. Bu yolla çocukların tüketici kimliklerinden çok üretici kimliklerinin öne çıkması sağlanabilecektir.

- **Bisiklet Garajları:** Belediye sınırları içerisinde oluşturulan 2 adet bisiklet garajı ile belediyeye başvuran vatandaşlara ücretsiz bisiklet kullanımı imkanı tanınmaktadır. Bu şekilde bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Seferihisar Belediyesi, başkanı Tunç Soyer ile birlikte Türkiye’de sakin şehir hareketini tanıtmış, bu doğrultuda yerel değerleri koruyarak insana yakışır, sürdürülebilir bir kent yaratma yolunda atmış olduğu adımlar ile diğer belediyelere örnek olmuştur. Tunç Soyer, Türkiye’nin diğer sakin şehirleri ile aday olmak isteyen belediyelere tecrübelerini aktararak, Türkiye’de bu konuda önde gelen isim olmuştur.

İlçede, yerel halkın organik üretim yapması, ev pansiyonculuğunun gelişmesi, özellikle kadınların hediyelik eşya yapımı ve üretiminde bulunmaları halkın turizm bilincinin gelişmesini ve sahip olunan geleneksel değerlerin korunmasını sağlarken; artan hareketlilik sonucunda, halkın turizmi gelir getiren bir kapı gibi görmeye başlamasıyla birlikte sahip olunan geleneksel yapının ticarileşmesi ve turist-halk ilişkilerinin daha çok ekonomik anlamda önem kazanması gibi olumsuzlukların yaşanabileceği de unutulmamalıdır. (Coşar, 2014: 238)

3.2. Türkiye’deki Diğer Sakin Şehirler

Gökçeada:8.906 nüfuslu Gökçeada Çanakkale ilçesi olup Türkiye’nin en büyük adasıdır. 2011 yılında Sakin Şehirler Birliğine katılan Gökçeada, birliğin ilk ve tek adasıdır. Organik tarım için uygun şartlara sahip olması fırsatı değerlendirilerek “Gökçeada Organik Tarım Projesi” (Gökçeada Kaymakamlığı ve Gökçeada İlçe Tarım Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir) ile zeytin, şarap, bal ve süt ürünlerinin organik üretimi hayata geçirilmiştir. Adada Gökçeada Film Festivali ve Tarım ve Yaşam Şenliği gibi kültürel etkinlikler mevcuttur.

Akyaka: Muğla’nın 2.487 nüfuslu (2012 yılı) Akyaka Beldesi 2011 yılında sakin şehir ünvanını almıştır. Kekik, adaçayı, defne, kantaron, narpız, karabaş, zeytin, zeytinyağı, çambalı, doğal zeytinyağlı sabun, domates, marul, vs. belde pazarında üreticiden tüketiciye sunulmaktadır. Akyaka Mimarisi ile ön plana çıkmaktadır (Akyaka Evleri). Yaz turizminin etkin olduğu beldede belediye, alternatif turizm (kuş gözleme vs.) imkanlarının değerlendirilmesi gerekliliğine dikkat çekmektedir. Belediyenin geri kazanım projeleri göze çarpmaktadır.

Taraklı: Taraklı 7.337 nüfuslu Sakarya ilçesidir. 2011 yılında sakin şehir ünvanını almıştır. Başlıca geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Taraklı bezleri ve tahta kaşık, şimşir tarak gibi geleneksel el sanatları ürünleri de göze çarpmaktadır. Eski Osmanlı evleri de Taraklı’nın en önemli kültürel zenginliği olarak ön plana çıkmaktadır. Bir kültür turizmi merkezi olmak amacıyla tarihi yapılar restore

edilmiştir. Kültür turizminin yanında termal turizmi, yayla turizmi, mağara ve yamaç paraşütü turizmi mevcuttur.

Yenipazar: Yenipazar Aydın'ın 12.937 nüfuslu ilçesidir. 2011 yılında Sakin Şehirler Birliğine katılmıştır. Yerel tohumların merkezi konumundadır. Üretici pazarlarında evlerde hazırlanan doğal gıdalar da tüketiciye sunulmaktadır. "El Sanatları Atölyesi" açılana kadar belediye, belediye dükkanlarını kadınlara üretim yapmaları için tahsis etmiştir. Amaç geleneksel el sanatlarını yaşatmak ve kadınların kendi ürettikleri şeylerden gelir elde etmesini sağlamaktır. "Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi" ile de üretilen ürünlerin tanıtılması ve pazarlanması, fiyatların belirlenmesi, sipariş alma gibi işletme fonksiyonlarının gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Yalvaç: Isparta'nın en büyük ilçesi olan Yalvaç, 2012 yılında sakin şehir ünvanını almıştır. İlçe nüfusu 47.769'dur. İlçede geleneksel el sanatları göze çarpmaktadır. Sakin şehir ilkelerinin gerçekleştirilmesi çerçevesinde, bisiklet kullanımını özendirmek için Toplu Bisiklet Turu ile geleneksel yemekleri yaşatmak ve yeni nesle tanıtmak için de Geleneksel Yemek Yarışması düzenlenmektedir.

Vize: Kırklareli'nin 27.422 nüfuslu ilçesi Vize, 2012 yılında Sakin Şehirler Birliği'ne katılmıştır. Yerel kalkınmanın odağına «turizm» yerleştirilmiştir. Yerel halk, yerli tohum kullanımı konusuna önem vermektedir. Sakin şehir kapsamında kurulan kooperatifle yöresel yemekler ve el sanatlarının satışı gerçekleştirilmektedir. Kurulan "Sakin Şehir Derneği" ile de el sanatları eğitmenleri eşliğinde hediyelik eşyalar üretilmektedir. "Trakya Yemek Kültürü Projesi" kapsamında yerel yemek kültürü üzerine bir kitap hazırlanması, yerel slowfood birliğinin kurulması, slowfood işbirliği ile okullara yönelik sağlıklı beslenme eğitim programları düzenlenmesi gibi faaliyetlerin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Yöresel yemek yarışması ile yerel yemek kültürü konusunda farkındalık yaratmak hedeflenmiştir.

Perşembe: Ordu'nun 31.094 nüfuslu Perşembe ilçesi 2012 yılında Sakin şehir ünvanı almıştır. Temel geçim kaynağı tarımdır. Özellikle doğal liman özelliğine sahip olması nedeni ile yılın her dönemi balık açısından zengindir. Organik tarımın sakin şehir olmanın önemli bir kriteri olduğu bilinciyle organik köy pazarları ile köylü de desteklenmektedir.

Halfeti: Şanlıurfa'nın 37.930 nüfuslu ilçesi Halfeti, 2013 yılında Sakin Şehirler Birliği'ne katılmıştır.

Yöresel kesme taşlı yapılar mevcuttur. Birecik Barajı yapımı nedeni ile birçok yapı sular altında kalmış, bu nedenle ilçenin %80'i yeni yerleşim merkezine taşınmıştır. İlçe yerli ve yabancı birçok turist çekmektedir. Halfeti, "siyah gül" yetiştiriciliği ile dünya sahnesinde rekabet edebilir hale gelmeyi hedeflemektedir.

Şavşat: Artvin'in 19.024 nüfuslu ilçesi Şavşat, 2015 yılında Sakin Şehirler Birliği'ne katılmıştır. Şavşat'ta günümüze Ortaçağ ve Osmanlı dönemlerine ait çeşitli tarihi yapılar ulaşmıştır. İlçe ekonomisi büyük ölçüde tarımsal üretime dayalıdır.

Uzundere: Erzurum'un 8.190 nüfuslu ilçesi Uzundere, 2016 yılında Sakin Şehirler Birliği'ne katılmıştır. Türkiye'nin en yüksek şelalesi olan Tortum şelalesi, yelken, rafting ve kano gibi su sporlarının yapıldığı Tortum gölü ve çayı, Öşk Manastırı gibi değerlere sahip olmasını yanı sıra Uzundere biyoçeşitlilik açısından da önemli bir yerdir. Dünyanın en zengin biyolojik çeşitlilik bölgelerinden biri olan Kafkasya Ekolojik Bölgesi'nin batı ucunda, Çoruh Vadisi'nde yer alan Uzundere birçok endemik bitki, memeli, kuş ve kelebek cinsinin yuvasıdır.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Sakin şehir hareketi, küreselleşme ile birlikte yerelin kendi değerlerini kaybetmesi durumuna bir tepki olarak İtalya'da doğmuş ve dünyanın birçok ülkesine yayılmıştır. Kurulan Sakin Şehir Birliği, çeşitli ülkelerden birliğe üye olmuş belediyelere, yerel değerlerin korunması adına yol gösterici bir misyon yüklenmiştir. Bu doğrultuda oluşturulan birlik kriterleri ile üye belediyelerin politikalarına yön verilmekte, böylece kent yönetimlerine, sürdürülebilir yerel kalkınma konusunda yol gösterilmektedir.

Uluslararası Sakin Şehirler Belediye Birliği, yerel yönetimlerin tüm politikalarını "çevre dostu politikalar" olarak belirlemelerini, kentsel yaşam kalitesinin artırılması ve yerel değerleri korumaya yönelik politikalara ağırlık vermelerini, güçlü olduğu alanları ön plana çıkaracak ve geliştirecek politikalar üretmelerini ve kent yönetiminde katılımı sağlamayı teşvik etmektedir. Sakin şehirler, kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik bir kentleşme yaklaşımı olarak da ifade edilebilir. Kent sakinleri ile birlikte ziyaretçilerinin de yaşam kalitesine artırmaya yönelik sakin şehir kriterleri buna örnek verilebilir. (Keskin, 2012: 96)

30 ülkede toplamda 222 üyeye ulaşan Sakin Şehirler Birliği, Türkiye belediyelerinden de büyük ilgi görmüştür. Seferihisar Belediyesi 2009 yılında; Gökçeada, Akyaka, Taraklı, Yenipazar belediyeleri 2011 yılında; Yalvaç, Vize, Perşembe belediyeleri 2012 yılında, 2013 yılında Halfeti Belediyesi, Şavşat Belediyesi 2015 yılında ve son olarak da 2016 yılında Uzundere Belediyesi birliğe üye olmuştur. Bu 11 üye belediyenin yanı sıra birçok belediye, birliğe başvuru için hazırlık yapmaktadır.

Türkiye'nin ilk sakin şehri olan ve Türkiye Sakin Şehirler Birliği'ne başkanlık eden Seferihisar Belediyesi'nin birlik kriterlerine uygun olarak birçok program ve proje gerçekleştirdiği ve halen de bu çalışmalarını sürdürdüğü görülmektedir. Türkiye'nin diğer sakin şehirlerine bakıldığında ise, birlik kriterlerini gerçekleştirmeye yönelik olarak yapılan çalışmaların oldukça yetersiz kaldığı görülmektedir.

Küreselleşmeye karşı yerel değerleri ayakta tutmaya çalışan sakin şehir hareketi çerçevesinde nüfus şartı ve turizmin geliştirilmesi hedefinin, hareket için dezavantaj olarak adlandırılabilir ve kendi içerisinde çelişki yaratabilecek hususlar olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Nitekim, Sakin Şehir Birliği'ne üyelik için aranan ilk şart, aday belediyenin nüfusunun 50.000'i geçmemesidir. Bunun yanında diğer kriterlere bakıldığında, turizmin geliştirilmesi noktasında belirlenen hedefler vardır. Turizmin geliştiği yerlerde, turist sayısı ile birlikte nüfusun artması sonucu kaçınılmaz olacaktır. Turist ya da yerleşme amaçlı insan çeken sakin şehirlerin bir süre sonra "sakin" olmaktan çıkması durumu ile karşı karşıya kalınacaktır. Bir başka sorun da turistik mekanların bir süre sonra "yaşamın pahalılaştığı mekanlar" halini almasıdır. Bu konuda alınacak önlem ise belediyenin sorumluluğunda olacaktır. Belediye kontrolleri ve esnafın bilinçlendirilmesi ile bu sorun önlenebilecektir.

KAYNAKÇA

- ALPTEKİN, M. Yavuz, (2012). Şehir ve Toplum, İstanbul: Beta Yayınevi
- CITTASLOWBİLGİNÖTÜ. http://geka.org.tr/yukleme/basili_materyaller/Cittaslow%20Bilgi%20Notu.pdf (Erişim Tarihi:02.04.2015).
- CİTTASLOW INTERNATIONAL CHARTER. http://www.cittaslow.org/download/DocumentiUfficiali/Charter_2014.pdf (Erişim Tarihi: 06.03.2015).
- COŞAR, Yeşim, (2014). "Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi", *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, Cilt 25, Sayı 2, s.226-240.
- GÜNERHAN, Sibel Ağı., Ümit E. ve Hüseyin G. (2010). "Çevre ve Enerji Açısından Yavaş Şehir Hareketinin Gelişimi", *Tesisat Mühendisliği Dergisi*, Sayı 108, Temmuz-Ağustos, s. 32-37.
- İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIPTAŞ VE İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI. (1996). Habitat II'ye Giderken'96 İstanbul, İstanbul.
- KARAKURT TOSUN, Elif, (2013). "Yaşam Kalitesi Ekseninde Şekillenen Alternatif Bir Kentsel Yaşam Modeli: Yavaş Kentleşme Hareketi", *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 32, Sayı 1, s. 215-237.
- KARAKURT TOSUN, Elif, (2010) 21. Yüzyıl Kentleri, Bursa: Ekin Kitabevi.
- KESKİN, Enes Battal, (2012). "Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler (Cittaslow)", *Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1, Ocak, s.81-99.
- SARIOĞLU, Servet, (2005). Küreselleşmenin Kentler Üzerindeki Etkileri: Dünya Kentleri ve İstanbul Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- SIRIM, Veli, (2012). "Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi Ve Türkiye'nin Potansiyeli", *Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, Cilt 1, Sayı 4, Özel Sayı, Aralık, s. 119-131.

ÜSTÜN, Tuğba T., Aslı K. ve Tuğba K. (2016). “Yerel Kimliğin Kent ile Buluşması: Cittaslow-Yavaş Şehirler”, *İdil Dergisi*, Cilt 5, Sayı 25, s.1413-1430.

YAYLI, Hasan, (2012). “Küreselleşmenin Kentler Üzerine Etkisi: İstanbul Örneği”. *SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, Yıl 12, Sayı 24, 331-357.

<http://akyakaninsesi.blogspot.com.tr/2012/08/akyaka-yerel-yonetim-platformu.html>

<http://cittaslowturkiye.org/>

http://www.cittaslow.org/download/DocumentiUfficiali/CITTASLOW_LIST_november2014.pdf

<http://seferihisar.bel.tr/>

<http://www.akyaka.bel.tr/>

<http://www.cittaslow.org>

<http://www.gokceada17.net/index.htm>

<http://www.halfeti.bel.tr/>

<http://www.persembe.bel.tr/index.php>

<http://www.slowfood.com/international/1/about-us>

<http://www.slowfood.com/international/4/where-we-are#risultati>

<http://www.tarakli.bel.tr/>

<http://www.tbb.gov.tr/dis-iliskiler/uluslararasi-iliskiler/cittaslow>

<http://www.vize.bel.tr/>

<http://www.yalvac.bel.tr/>

<http://www.yenipazar.bel.tr/>